

Arbeidsmarkedet nå – mai 2006

 Aetat Arbeidsdirektoratet, Analyse, utarbeider statistikk, analyser av utviklingen på arbeidsmarkedet og evalueringer av arbeidsmarkedspolitikken. Notatet "Arbeidsmarkedet nå" offentliggjøres månedlig.

1. juni 2006. Notatet er skrevet av Eirik Åsland, eirik.asland@aetat.no

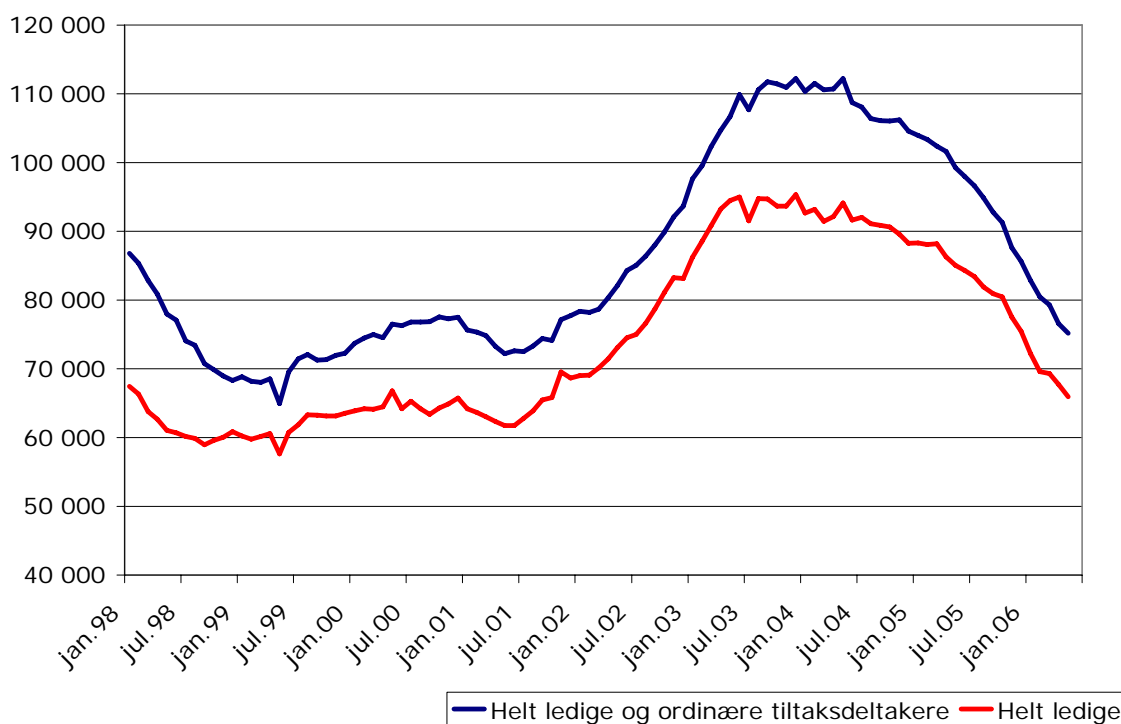
Nedgangen i arbeidsledigheten fortsetter

Fra utgangen av april til utgangen av mai gikk det sesongjusterte tallet på registrerte helt ledige ned med 1.800 personer. Tiltaksnivået gikk litt opp, men det er også en nedgang i summen av tiltaksdeltakere og registrerte helt ledige med 1.400 personer, justert for vanlige sesongsvingninger. Samtidig som nedgangen i arbeidsledigheten fortsetter, er det fremdeles få nye arbeidssøkere som melder seg til Aetat. Dette, sammen med mange utlyste ledige stillinger, indikerer at arbeidsledigheten vil fortsette å gå ned i månedene fremover.

Ved utgangen av mai var det registrert 60.600 (2,5 %) helt arbeidsledige ved Aetat, en nedgang på 17.700 (-23 %) sammenlignet med mai i fjor. Det var også en reduksjon i tallet på ordinære tiltaksdeltakere med -5.400 (-31 %) i samme periode.

De siste månedene har det også vært sterk vekst i sysselsettingen og stor nedgang i arbeidsledigheten målt ved Statistisk sentralbyrås (SSB) arbeidskraftundersøkelser. Aetats årlige bedriftsundersøkelse bekrefter at arbeidsmarkedet strammer seg til, men fortsatt er andelen bedrifter med rekrutteringsproblemer vesentlig lavere enn i perioden 1996-2002.

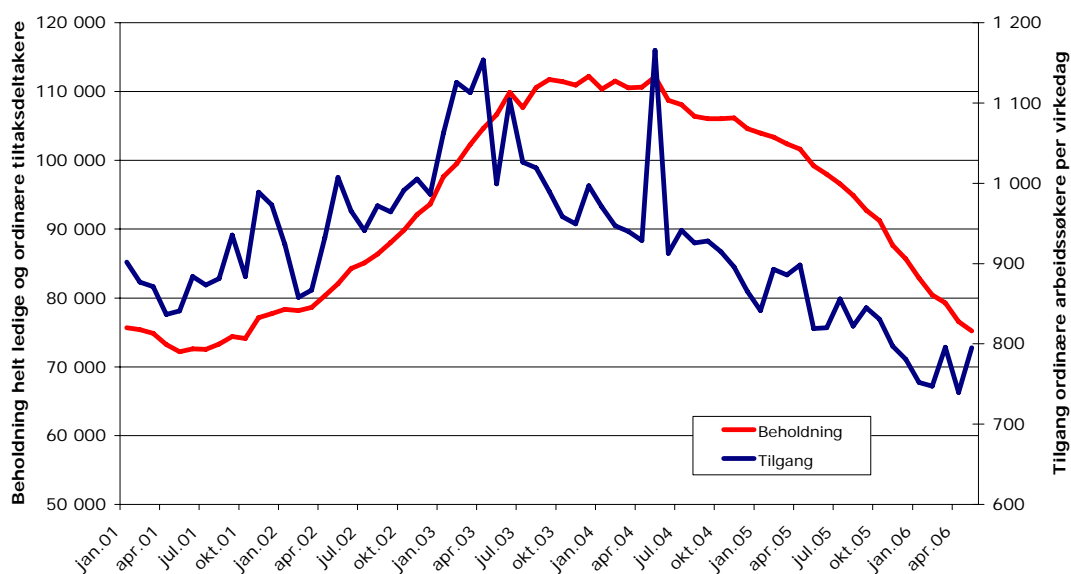
Figur 1. Utviklingen i antall registrerte helt ledige og summen av antall registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere. Januar 1998 – mai 2006. Sesongjusterte tall.

Få nye arbeidssøkere melder seg til Aetat

Tilgangen av nye arbeidssøkere ligger fortsatt på et lavt nivå, betydelig lavere enn i forrige høykonjunktur. Det har vært litt økning fra forrige måned, men denne størrelsen svinger noe fra måned til måned.

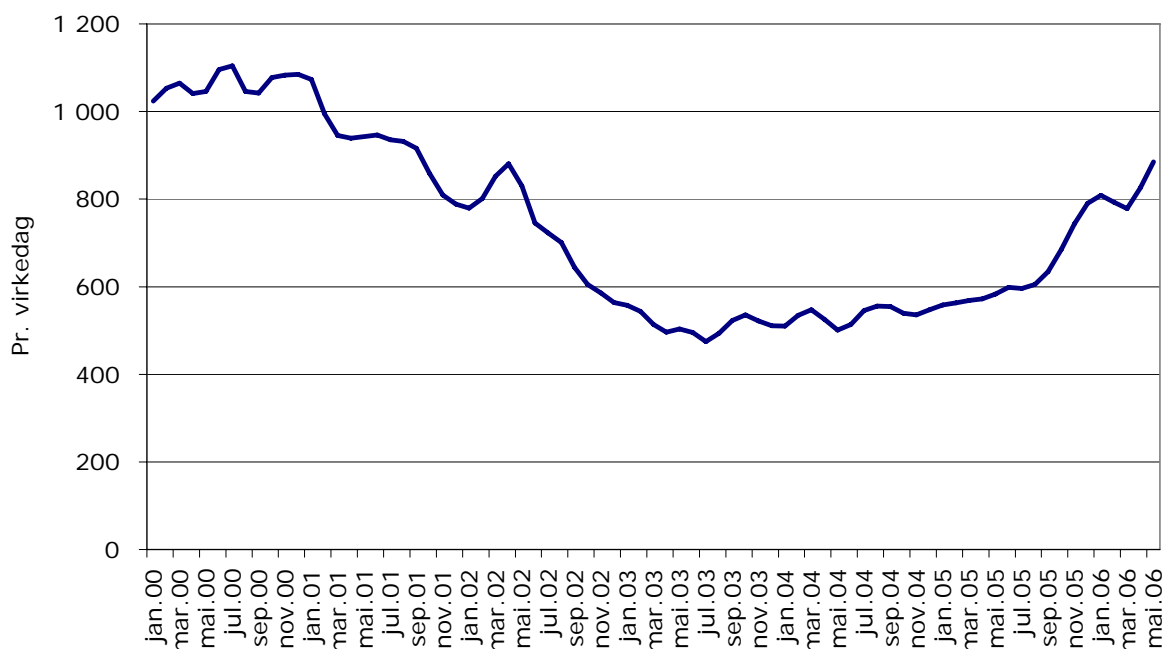
Figur 2. Tilgangen av ordinære arbeidssøkere per virkedag. Beholdning registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall. Januar 2001 – mai 2006.

Mange ledige stillinger

Tallet på ledige stillinger som er utlyst i media stiger. Sesongjusterte tall viser en økning fra forrige måned. Sammenlignet med mai i fjor har Aetat i alt registrert 54 prosent flere ledige stillinger i løpet av mai i år. Det er økning i tallet på ledige stillinger innenfor alle yrkesgrupper. Yrkesgrupper med særlig stor økning er ledere (76 %), kontorarbeid (69 %), industriarbeid og ingeniør- og IKT-fag (begge 68 %).

Figur 3. Tilgang ledige stillinger utlyst i media. Januar 2000 – mai 2006. Sesongjusterte tall.

Den økonomiske utviklingen internasjonalt

Både i USA og i Euro-området var det en nedgang i den økonomiske veksten i fjerde kvartal 2005. I løpet av 1. kvartal 2006 tok veksten seg opp i USA, men ikke like mye som markedet forventet. Veksten har i stor grad vært drevet av økt privat konsum. Økningen i konsumet har langt på vei vært finansiert av økte boliglån muliggjort av en sterk prisøkning på boligmarkedet. Indikatorer for boligmarkedet i USA tyder nå på en lavere aktivitet i boligmarkedet.

I Euro-området er det også klarere tegn til bedring. Det er særlig eksportvekst som bidrar til bedret økonomisk utvikling i disse landene, mens veksten i det private forbruket er forsiktig. Forventningsindekser viser at næringslivet har tro på vekst. I Danmark og Sverige er det sterk vekst i økonomien.

Kina og India opplever sterk vekst. Denne veksten gir også positive impulser til Japans økonomi, hvor også aktiviteten ser ut til å være på vei opp.

I løpet av de siste månedene har oljeprisene økt kraftig. Dersom veksten i oljeprisene fortsetter utover 2006, kan dette dempe veksten i verdensøkonomien.

Utviklingen i norsk økonomi og på arbeidsmarkedet

Norsk økonomi har siden 2. kvartal 2003 vært inne i en oppgangskonjunktur med vekst over trendvekst. Oppgangskonjunktoren har vært drevet av lave renter med økt privat konsum og et høyt nivå på oljeinvesteringene. Veksten i norsk økonomi er bredt basert med vekst i store deler av økonomien. Høyt nivå på oljeinvesteringene og økning i eksporten av tradisjonelle varer og tjenester har gitt vekst i industriproduksjonen det siste året. Vekst i investeringer, blant annet i boligbygging, har gitt høy vekst i bygge- og anleggssektoren, mens høy økning i privat forbruk har ført til økt aktivitet innen handel

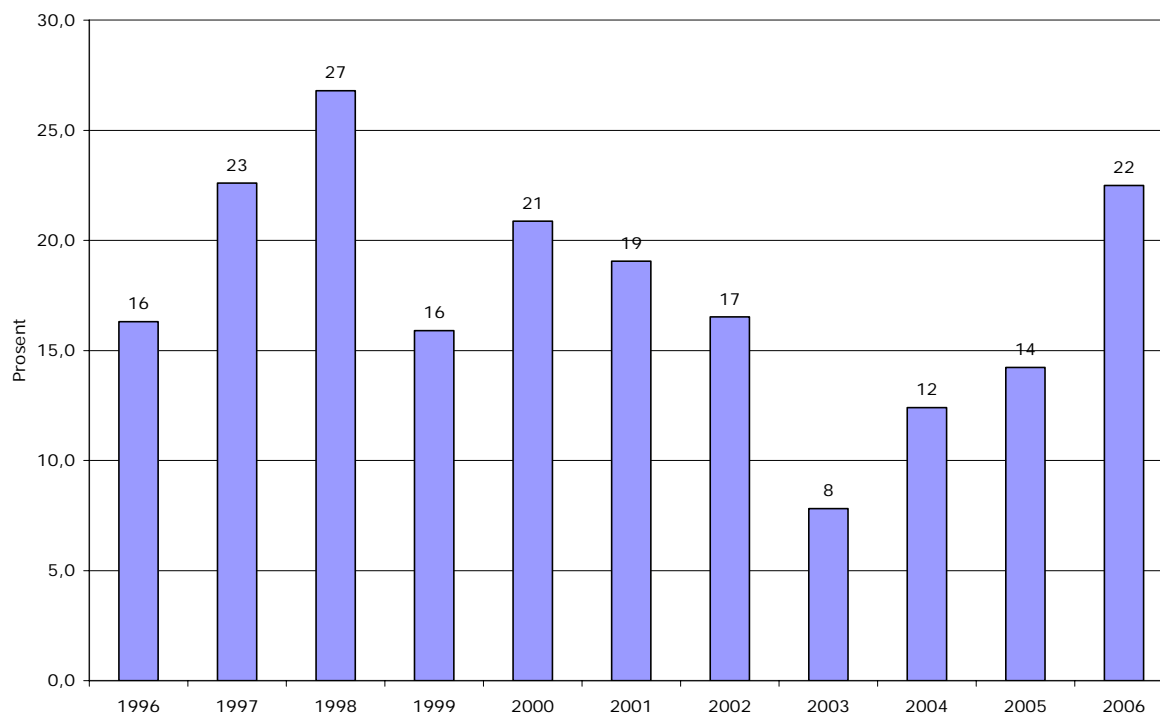
og tjenesteyting. Investeringene vokste sterkt gjennom 2005. Varekonsumet har samlet sett økt de siste månedene.

I følge statistikk fra SSB rapporterer virksomhetene at de regner med høye investeringer i oljerettet virksomhet også i 2006, noe som gir signaler om at etterspørselen etter arbeidskraft til de oljerettede delene av industrien vil holde seg høy framover. Tall fra SSB over igangsatte nye bygg viser også en økning.

De siste månedene har kronen styrket seg kraftig. Dersom kronekursen holder seg høy over tid, vil det kunne få negative innvirkninger på eksporten av norske varer og tjenester.

På arbeidsmarkedet har den økonomiske utviklingen gitt seg utslag i økt etterspørsel etter arbeidskraft og nedgang i arbeidsledigheten for alle yrkesgrupper. Aetat forventer at den registrerte arbeidsledigheten i løpet av høsten vil være nede på samme nivå som toppen av forrige høykonjunktur ved årtusenskiftet. Samtidig er veksten i sysselsettingen den største på 10 år, og Aetats bedriftsundersøkelse avdekker stor optimisme blant bedriftene i forhold til sysselsetting ett år frem i tid.

Figur 4. Aetats sysselsettingsbarometer. 1996-2006.

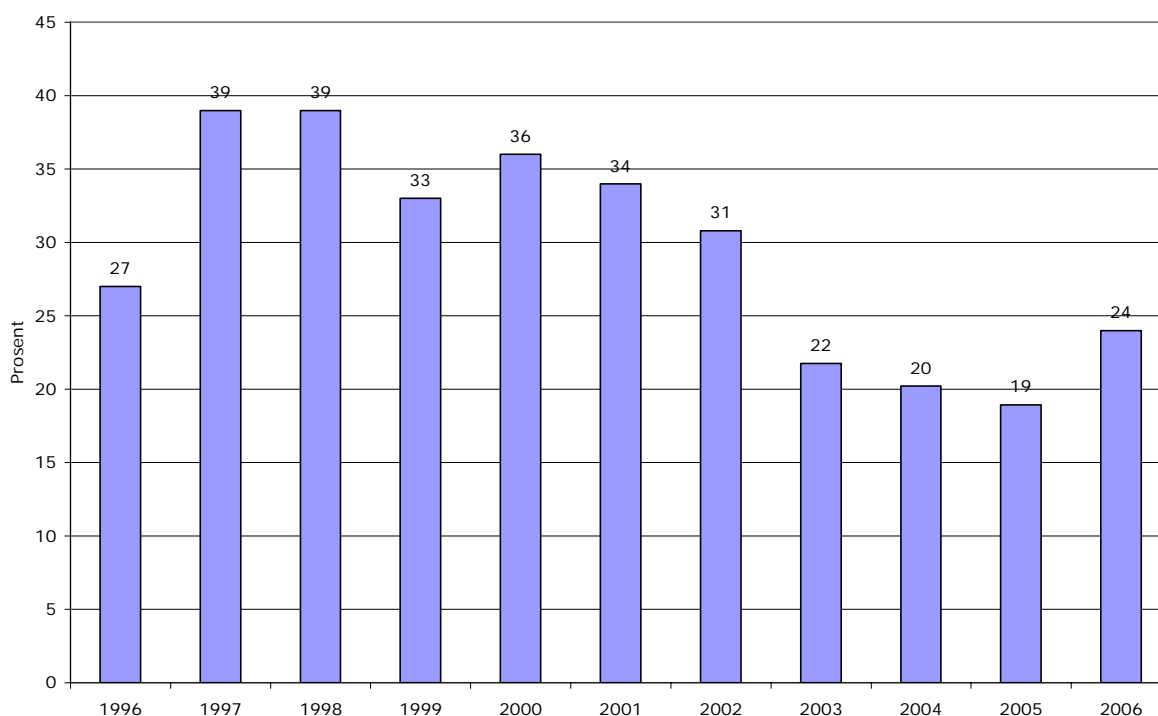

Kilde: Aetats bedriftsundersøkelse.

Aetats sysselsettingsbarometer viser differansen mellom andelen bedrifter som i følge bedriftsundersøkelsen venter vekst i sysselsettingen og andelen bedrifter som venter nedgang i sysselsettingen ett år fram i tid. Forventningene til fremtidig sysselsetting har i løpet av perioden 1996-2006 aldri vært mer optimistiske enn i 2006 med unntak av årene 1997 og 1998.

Bedriftsundersøkelsen viser også at rekrutteringsproblemene fortsatt er vesentlig mindre enn ved forrige høykonjunktur. Økt arbeidsinnvandring til Norge, blant annet for å dekke etterspørselen etter arbeidskraft i bygg og anlegg og oljerelatert industri, kan være viktige forklaringer til dette. Nettoinnvandringen til Norge var i 2005 det nest høyeste tallet som noen gang er registrert, og økt tilgang på arbeidskraft fra blant annet Polen bidrar til at innvandringen til Norge vil kunne bli minst like høy i 2006.

Figur 5. Andelen bedrifter med rekrutteringsproblemer. 1996-2006.

Kilde: Aetats bedriftsundersøkelse.

Nedgang i arbeidsledigheten innenfor alle yrkesgrupper

Industriarbeid:

Sammenlignet med mai i fjor har arbeidsledigheten gått særlig ned blant de som har bakgrunn fra industriarbeid (-33 %). Ledigheten går ned blant de fleste industriyrkene. I yrkesgruppen støpere, sveisere, platearbeidere og lignende er det nå 58 prosent færre arbeidsledige enn ved utgangen av mai i fjor. Samtidig har tallet på ledige stillinger økt med 84 prosent for denne yrkesgruppen. Også blant mekanikere (-38 %) og blant hjelpearbeidere innen industrien (-33 %) går arbeidsledigheten kraftig ned. Denne utviklingen må ses i sammenheng med høye oljeinvesteringer og oppgangen i verftsindustrien.

Ingeniør- og IKT-fag:

Innenfor denne yrkesgruppen har ledigheten også gått ned med 33 prosent sammenlignet med mai i fjor. Mange i denne gruppen arbeider i industri- og bygg- og anleggssektoren. Derfor henger utviklingen i arbeidsledigheten innen ingeniør- og IKT-fag sammen med utviklingen i disse næringene. Arbeidsledigheten går mest ned innen IKT- yrker (-35 %) og blant ingeniører og teknikere (-32 %).

Bygg og anlegg:

Innen bygg- og anleggsyrkene har arbeidsledigheten gått ned med 31 prosent sammenlignet med mai i fjor. Nedgangen er størst blant elektrikere (-60 %) og rørleggere (-53 %).

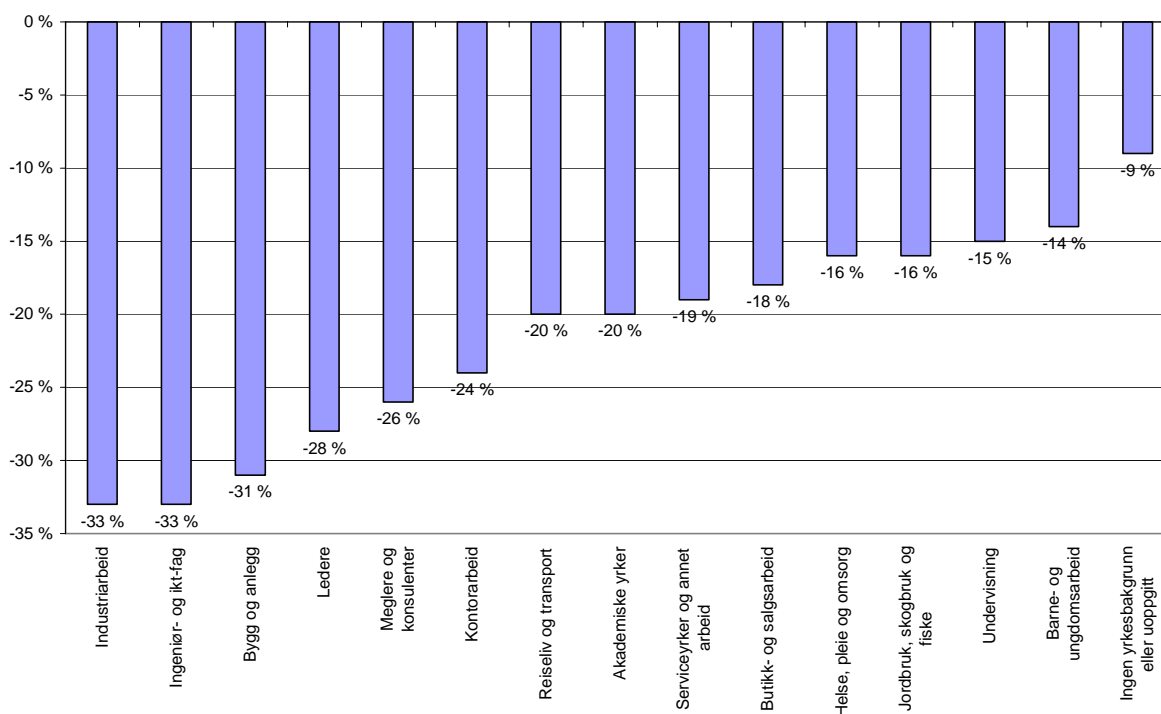
Andre yrkesgrupper:

Også i yrkesgruppene ledere, meglere og konsulenter, og kontorarbeid er det nå en kraftig nedgang i arbeidsledigheten.

Arbeidsledigheten går minst ned i yrkesgrupper som er vanlige i offentlig sektor, som barne- og ungdomsarbeid, helse, pleie og omsorg og undervisning. Nedgangen i ledigheten i disse yrkene har imidlertid vært klart økende de siste månedene.

Barne- og ungdomsarbeid har lavest nedgang i arbeidsledigheten (-14 %) sammenlignet med mai i fjor. Samtidig har tallet på ledige stillinger økt med 40 prosent.

Figur 6. Prosentvis endring i antall registrerte ledige etter yrkesbakgrunn. Mai 2005 – mai 2006.

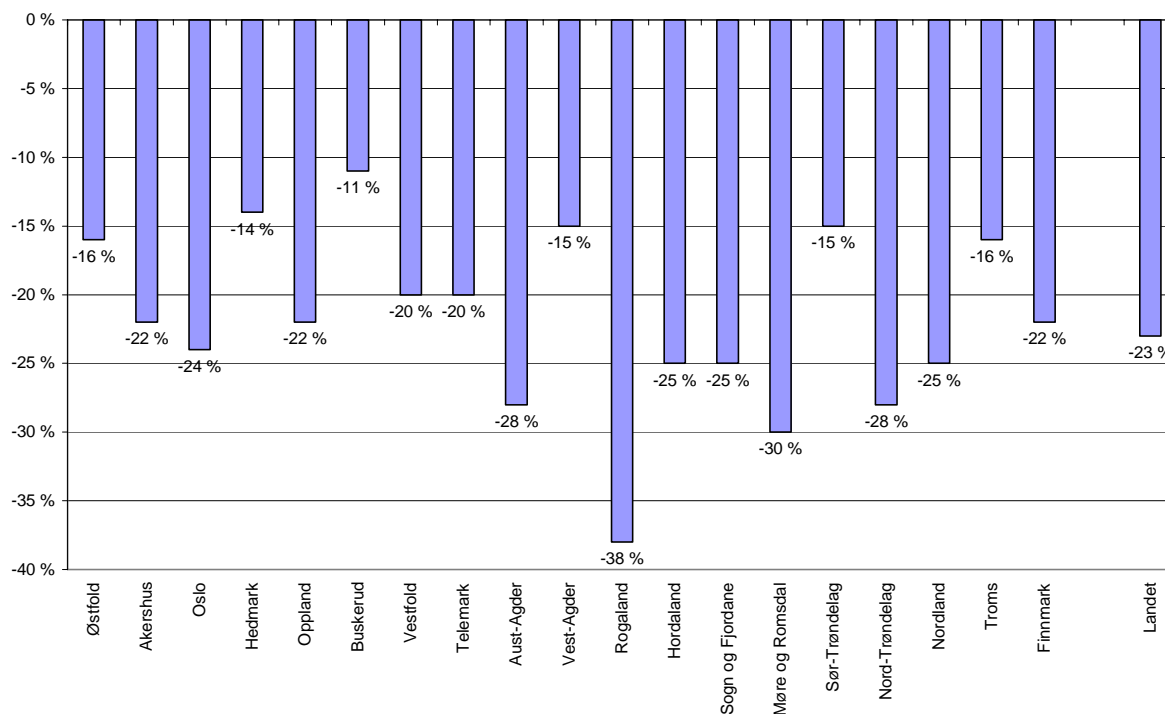

Nedgang i arbeidsledigheten i alle fylker

Ved utgangen av mai er arbeidsledigheten lavest i Rogaland og Sogn og Fjordane (begge 1,8 %) og i Oppland (1,9 %). I Finnmark (4,1 %) og Oslo (3,3 %) er det høyest ledighet.

Arbeidsledigheten har gått mest ned i fylker som har høy sysselsetting innenfor oljerelatert industrivirksomhet som Rogaland, Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag.

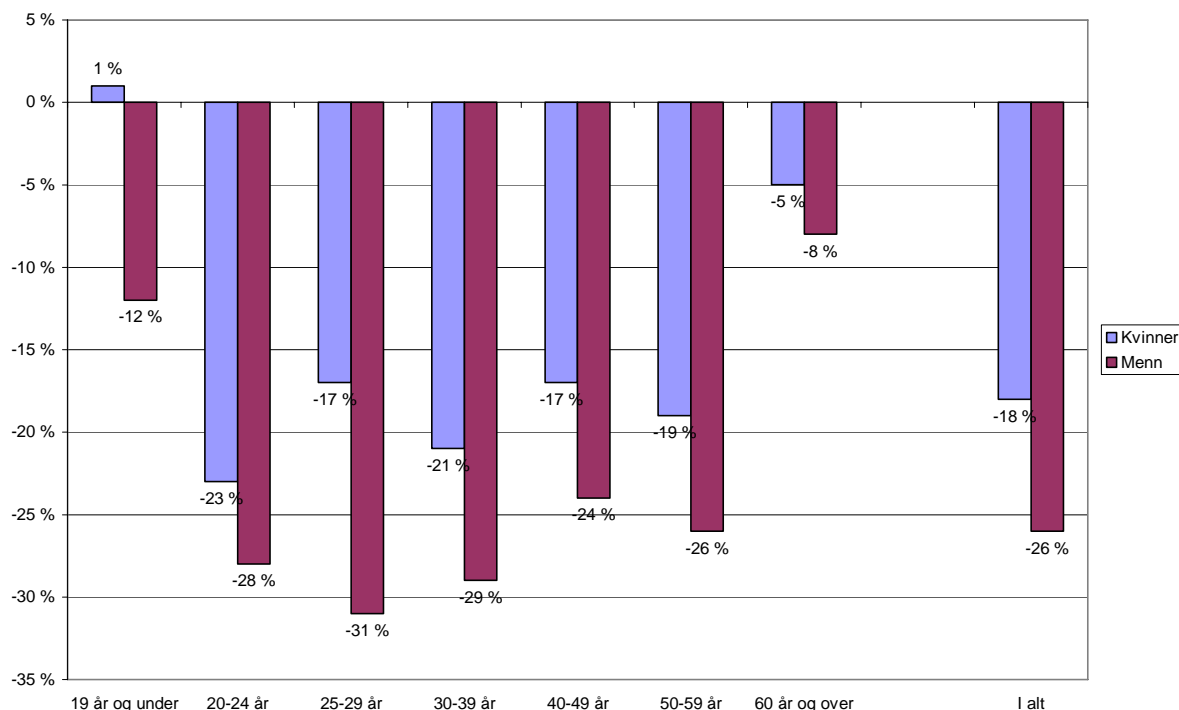
Figur 7. Prosentvis endring i antall registrerte ledige fordelt på fylke. Mai 2005 – mai 2006.

Sterkest nedgang blant menn

Sammenlignet med mai i fjor er det 26 prosent færre helt ledige menn og 18 prosent færre arbeidsledige kvinner. Arbeidsledigheten går ned blant begge kjønn i alle aldersgrupper, bortsett fra blant kvinner under 19 år hvor tallet er tilnærmet uendret. Blant menn går ledigheten mest ned i alderen 25 – 29 år (-31 %) og blant kvinner mest i alderen 20 – 24 år (-23 %).

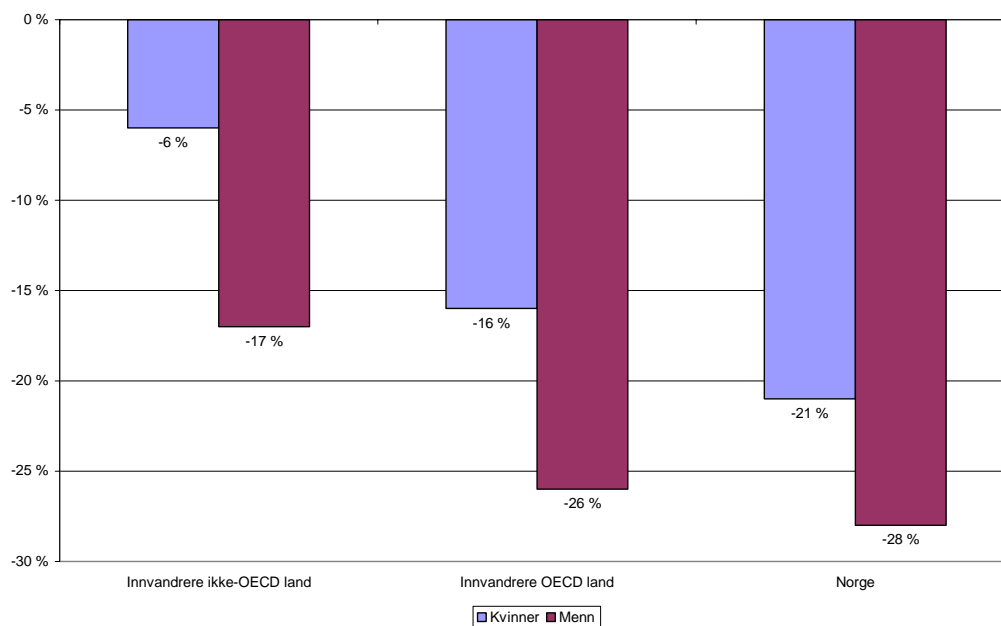
Figur 8. Prosentvis endring i den registrerte ledigheten etter kjønn og alder, mai 2005 – mai 2006.

Arbeidsledigheten mindre ned for innvandrere enn for andre

Også blant innvandrere¹ går arbeidsledigheten ned, men ikke like mye som blant personer uten innvandrerbakgrunn. Nedgangen i arbeidsledigheten er lavest blant kvinner med bakgrunn fra land utenfor OECD, der ledigheten gikk ned med 6 prosent fra mai i fjor til mai i år. Størst nedgang i ledigheten var det blant menn uten innvandrerbakgrunn (- 28 %).

Figur 9. Prosentvis endring i den registrerte ledigheten fra mai 2005 til mai 2006 etter fødeland og kjønn.

¹ I Aetats registre er innvandrere definert som personer som er født utenfor Norge.

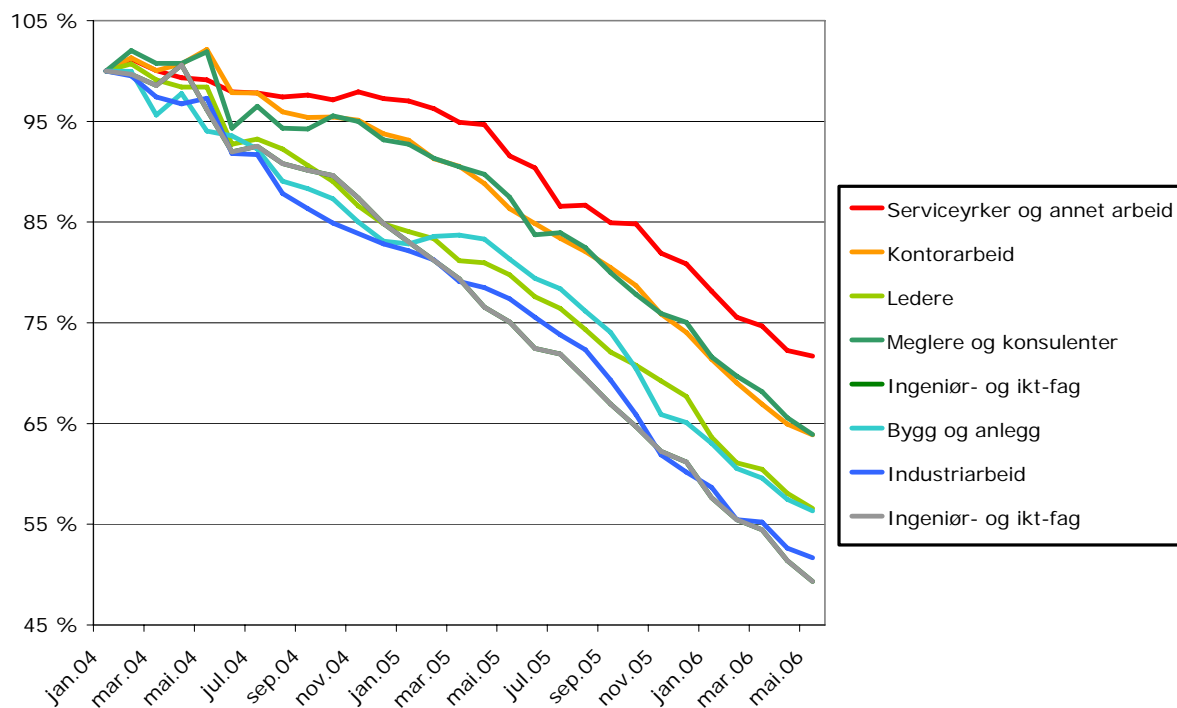
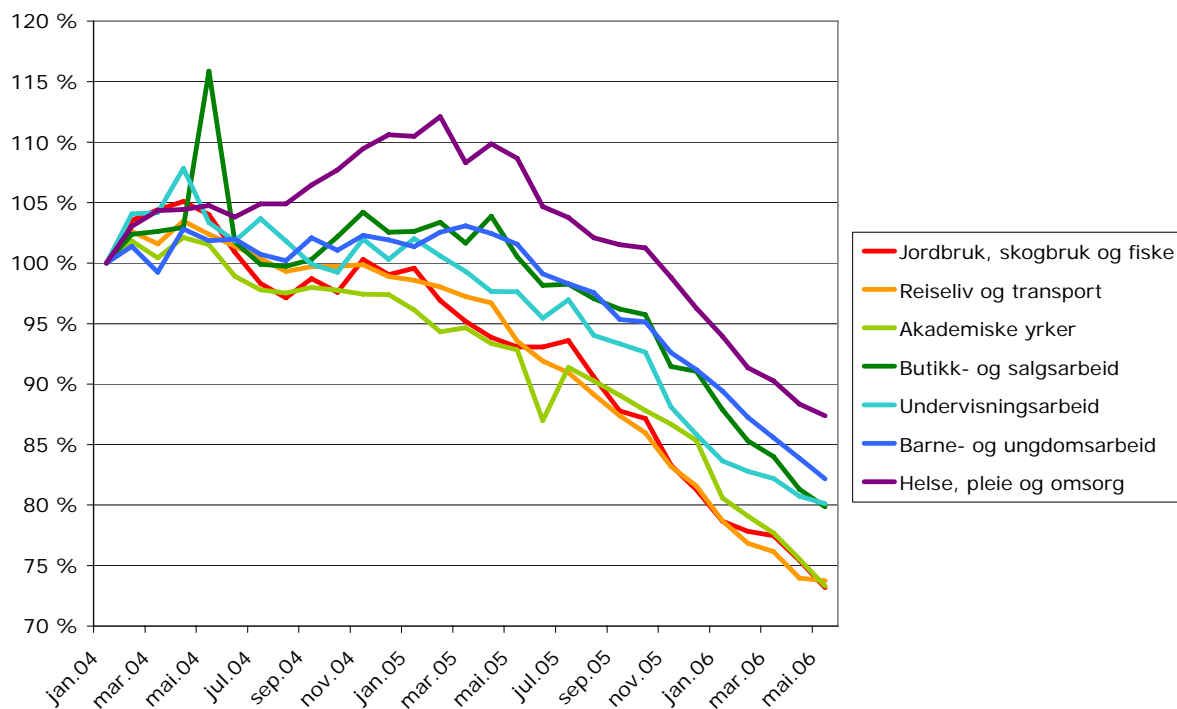
Spesielle forhold knyttet til månedsoppdateringen

Det er ingen spesielle forhold knyttet til månedsoppdateringen denne gangen.

Fra mars 2006 innførte Aetat en ny yrkesgruppering. En nærmere beskrivelse av dette finnes i "Arbeidsmarkedet nå" for mars 2006.

Figurvedlegg:

Figur 10 og 11. Utviklingen i summen av registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2004 – mai 2006. Januar 2004 = 100.

Figur 12. Utvikling i summen av registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2004 – mai 2006. Januar 2004 =100.

